



T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Strateji Geliştirme Başkanlığı

21.05.2019-75833232-610-133349



7/7603
6K-84

GÜNLÜ

Sayı : 75833232-610
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 24/01/2019 tarihli ve 43452547-120.07-415383 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan KABUKCUOĞLU tarafından tevcih edilen 7/7603 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA
Telefon :2015426

Faks:2016103

Bilgi İçin: Ayşe NESLİHAN GÜNDÜZ Uzman

e-posta:neslihan.gunduz@sanayi.g

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

Evrak doğrulamak için: [https://e-belge.sanayi.gov.tr/ 4a784349-4d78-4e85-bc98-ad14e10b5d1f](https://e-belge.sanayi.gov.tr/4a784349-4d78-4e85-bc98-ad14e10b5d1f)

DYS No ve evrak tarihi ile erişebilirsiniz



ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NUN

7/7603 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Eskişehirli sanayicilerimiz, üretimde istenen katma değeri yaratabilmek amacıyla, marka ve patent konularında yeterli bilgiye sahip olamadıklarını, ithal edilen ürünleri yurtiçinde üretmek, Eskişehir ilimizi raylı sistemler başta olmak üzere, uzay ve havacılık alanında bir merkez haline getirmek istediklerini her platformda dile getirmektedirler.

Bu bağlamda;

Soru 1- Sanayicilerimizin marka, patent, sertifikasyon ve standardizasyon konusunda yeterli bilgi ve farkındalığa sahip olduğunu düşünüyor musunuz?

Soru 2- Bu konularla ilgili sanayicilerimizi bilgilendirme amacıyla ne gibi çalışmalar yapmaktasınız?

Soru 3- Ülkemizin üretim master planı var mıdır? Eskişehir'in üretim planlamasında yeri nedir?

Soru 4- Kamu ve özel sektör ithal ürün listeleri hazırlanmış mıdır? Sanayicimiz hangi ürünlerin ithal edildiği ve ikame ürün geliştirilmesi konusunda bilgilendirilmiş midir?

Soru 5- 2013-2018 yılları arasında Eskişehir ili KOSGEB destek miktarı ne kadardır? Bu destekler adil, verimli, yerinde, zamanında ve bir plan dâhilinde mi verilmektedir? Destekler neticesinde beklenen fayda sağlanmış mıdır?

Soru 6- Yerli üretimi teşvik amacıyla diğer bakanlıklarla müşterek gerçekleştirdiğiniz çalışmalar nelerdir?

Soru 7- İhraç edilebilir ürün-hizmet geliştirmeye yönelik teşvikleriniz var mıdır? Destek mekanizmalarınızı bu prensibe göre şekillendirmeyi düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR:

Cevap 1- Bakanlığımızın görevlerinden bir tanesi de; sanayicilerimizin, girişimcilerimizin ve buluş insanlarımızın marka ve patent gibi sınai haklar ile sertifikasyon ve standardizasyon konularında bilgilendirilmesi ve farkındalık oluşturulmasıdır.

Nitekim ülkemizde sınai mülkiyet alanındaki farkındalık düzeyi gün ve gün artmaktadır. Türkiye 2011 yılından bu yana 100 binin üzerinde marka başvurusuyla Avrupa'nın en fazla marka başvurusu yapılan ülkesidir. Benzer şekilde; tasarım başvurularında dünyada 4'üncü, patent başvurularında ise dünyada 13'üncü sırada yer alınmaktadır. Bu veriler,

sanayicilerimizin markalarını, patentlerini ve sınai mülkiyet haklarını koruma konusunda sahip oldukları farkındalık düzeyini ortaya koymaktadır.

Bunun yanı sıra, sanayicimizin ulusal ve uluslararası standartlara yön vermesi için farkındalığını artırmaya yönelik çalışmalara da devam edilmektedir. Örneğin; TSE Eskişehir Belgelendirme Müdürlüğü'nün verdiği hizmetler kapsamında, Eskişehirli sanayiciler ile ticaret erbabının standardizasyon ve sertifikasyon konusundaki talep ve ihtiyaçlarına yanıt verilmekte, onların bilgi ve farkındalığını artırmak adına etkili ve yoğun faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Cevap 2- Marka, patent, sertifikasyon ve standardizasyon konularında bilgi ve farkındalığın daha da artması için yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Örneğin; Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT) tarafından bu çerçevede çok sayıda etkinlik ve proje gerçekleştirilmektedir. 2018 yılında organize edilen 200 bilgilendirme ve farkındalık etkinliğinin yarısı sanayicilerimize yönelik olmuştur.

TÜRKPATENT'in ülkemizin farklı şehirlerindeki Bilgi ve Doküman Birimlerinden 36'sı Ticaret ve Sanayi Odalarında faaliyet göstermekte ve sanayicilerin sınai mülkiyet haklarına ilişkin bilgi ve doküman ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Eskişehir ilimizde de 3 adet Bilgi ve Doküman Birimi bulunmakta olup bunlardan bir tanesi 2004 yılında Eskişehir Sanayi Odasında kurulmuştur. İlave olarak; KOBİ'lerimizin sınai mülkiyet kapasitelerinin artırılması amacıyla her yıl farklı illerimizde ve farklı sektörlerde Hezarfen Projesi yürütülmektedir. Proje kapsamında KOBİ'lere sınai mülkiyet haklarıyla ilgili eğitim faaliyetlerinin yanı sıra bire bir danışmanlık hizmeti verilmektedir.

Öte yandan, TSE ile TOBB arasında; sanayicimizin standardizasyona katılımını sağlamak üzere imzalanmış bulunan protokol kapsamında geniş kapsamlı çalışmalar yapılmakta ve söz konusu faaliyetler hem farkındalık artırma hem de eğitim faaliyetini içermektedir.

“Standardizasyon Sisteminin İyileştirilmesi ve Farkındalığın Artırılması” başlıklı Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) projesi çerçevesinde ise; üretici kümelenmeleri, tüketici dernekleri, ilgili STK'lar ve üniversitelerde en az 20 adet *“standardizasyonda farkındalık”* odaklı seminer ve toplantı düzenlenecektir. Mevcutta yürütülen tüm çalışmalara ek olarak bu projemiz AB fonunda 2.2 milyon Euro bütçe ile gerçekleştirilecek olup projenin koordinasyonunu TSE yapmaktadır.

Diğer yandan, 2018 yılı içinde Eskişehirli sanayicilerimizi bilgilendirmek adına; Eskişehir'de mukim 246 kuruluş temsilcisine belgelendirme ve standardizasyon konularında detaylı bir sunum gerçekleştirilmiş ve ayrıca, yine Eskişehir Sanayi Odası ile birlikte, standardizasyon ve kalite bilincinin artırılmasına yönelik 6 adet eğitim ve bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir. Eskişehir Ticaret Odasında farklı tarihlerde esnaf ve sanayiciye yönelik İş Ekipmanları Periyodik Muayene Uzmanı Eğitimleri organize edilmiştir. KOSGEB, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü ve BEBKA ile ayda bir istişare toplantısı yapılarak, sektörlerin öncü firmalarına yapılacak olan bilgilendirme ziyaretleri planlanmıştır. Eskişehir Sanayi Odası ve ESO-ABİGEM tarafından TSE işbirliği ile Sanayicilere yönelik “TS ISO 45001:2018- İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Temel Eğitimi” gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca; raylı sistemler özelinde kurmakta olduğumuz Raylı Sistemler Sanayii Teknik Komitesi ile periyodik olarak Eskişehirli sanayicilerin de aralarında bulunduğu tüm sektörle bir araya gelinmektedir. Havacılık ve Uzay sektörleriyle ilgili olarak ise; gerekli bilgilendirmeler ilgili STK'lar ile irtibata geçilerek yapılmaktadır.

İlaveten; Teknoloji Transfer Ofisleri tarafından da fikri mülkiyet hakları ile ilgili bilgi paylaşımı yapılmakta ve farkındalık oluşturulmaktadır. Ayrıca; Türkiye kaynaklı patent başvuru ve patent tescil sayılarının artırılmasını hedefleyen, TÜBİTAK ve Türk Patent ve Marka Kurumu işbirliğinde 01.01.2014 tarihinden beri yürürlükte olan TÜBİTAK 1602 Patent Destek Programı kapsamında patent başvurularına TÜBİTAK tarafından destek verilmektedir.

Cevap 3- Türkiye'nin üretim yapısı ile ilgili öngörü, hedef ve senaryoların geniş katımlı komisyonlar tarafından hazırlanarak kamuoyu ile paylaşıldığı çeşitli çalışma, doküman ve yol haritaları mevcuttur. Örneğin; 10. Kalkınma Planı'nda üretimde yerli katma değer in yükseltilmesi, sürdürülebilir üretime imkân veren daha yüksek teknoloji bir ürün desenine geçilmesi ve küresel değer zincirinin daha üst basamaklarına çıkılması, sanayi sektörümüzün karşı karşıya kaldığı önemli konular olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, ekonominin ve özellikle de imalat sektörünün tasarımı ve yapısı; Türkiye Sanayi Stratejisinin yanı sıra sektörel strateji ve eylem planlarında detaylandırılmaktadır. Eskişehir ilimizle alakalı hususlar da, bu çerçevede değerlendirilmektedir.

Cevap 4- Sanayi üretimindeki ithalat bağımlılığının azaltılması, orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerin sanayi ve ihracatımız içerisindeki payının ve rekabet gücümüzün artırılması için yoğun çalışmalar yürütülmektedir.

Nitekim bu kapsamda; 24.01.2018 tarihli ve 30311 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2018/1 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile "Yerlileştirme Yürütme Kurulu" oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra, imalat sanayi ithalatını oluşturan tüm ürün grupları Bakanlığımızca tek tek incelenmiştir. Amacımız, söz konusu ürün gruplarının ülkemizin ihtiyaçları ve üretim yetenekleri çerçevesinde önceliklendirilmesi ve yerlileştirilmesidir.

Örneğin bu çerçevede; Eskişehirli sanayicilerimizin de aralarında bulunduğu tüm sektörle belediyelerin raylı sistem işleten birimleri ve raylı sistem üreten ana yüklenicilerin bir araya getirildiği etkinlikler, raylı sistem kümelenmeleri ile birlikte düzenlenmektedir. En son 9 Ocak 2019 tarihinde OSTİM'de Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümelenmesi (ARUS) tramvay üreticileri ile sanayicilerin bir araya geldiği bir etkinlik düzenlenmiştir. Şubat ayında ise yine benzer bir etkinlik raylı sistem kullanan 12 belediye ile sanayilerin bir araya getirilmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Cevap 5- KOSGEB desteklerinden, "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik" kapsamında yer alan ve 2009/15431 numaralı Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilen sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'ler, talep etmeleri ve başvuru şartlarını yerine getirmeleri halinde yararlanabilmektedir. KOSGEB'in sürekli başvuruya açık olarak bölge, sektör ve ölçek ayırt etmeksizin sunduğu destek programları olabildiği gibi, Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler ile stratejik dokümanlardaki öncelikler dikkate alınarak hazırlanan "çağrı usulüne" dayalı proje bazlı destek programları da bulunmaktadır.

Bu kapsamda; Eskişehir ilimizde 2013-2018 yılları arasında KOSGEB tarafından sunulan çeşitli destek programları çerçevesinde 3.283 başvuru sahibine toplam 58.1 milyon TL destek ödemesi yapılmıştır. Söz konusu destek programları arasında; Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama, Girişimcilik, İşbirliği-Güçbirliği, KOBİ Proje, KOBİGEL, Stratejik Ürün ve Teminat Giderleri Destek Programları bulunmaktadır.

Cevap 6- Bakanlığımızca; yenilik, yerleşme ve teknoloji transferini sağlamaya yönelik sanayi işbirliği uygulamalarını içeren mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uygulanacak usul ve esaslar belirlenerek, 17.02.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. “*Sanayi İşbirliği Projeleri (SİP)*” olarak da adlandırılan uygulamalarda; muhtelif Bakanlık ve Belediyelerimizin ulaşım, enerji ve sağlık başta olmak üzere çeşitli ihtiyaçlarının SİP uygulamasına tabi olarak tedarik edilmesine dair kararlar ilgili Kurumlar tarafından alınmakta, söz konusu projeler kapsamında sanayi ve teknoloji katılımına yönelik çalışmalar ise Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Raylı sistemlerle ilgili olarak ise; hem standardizasyon anlamında hem bağlı kuruluşların (TCDD, TÜLOMSAŞ, TÜVASAŞ, TÜDEMSAŞ) çalışmaları ve ihtiyaçları konularında hem de Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından tedarik edilen raylı sistemlerin yurt içi kaynaklardan nasıl karşılanabileceği konularında, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcileri ile ortak çalışmalar yapılmaktadır.

Öte yandan; yerli üretimi teşvik amacıyla TÜBİTAK tarafından da diğer Bakanlıklar ile ortak proje ve çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Örneğin; “1007 Programı” kapsamında; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile yerli uydu geliştirilmesi, Sağlık Bakanlığı ile yerli ilaç geliştirme projeleri, Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile savunma sanayine yönelik projeler ve Enerji Bakanlığı ile yerli rüzgâr enerjisi, güneş enerjisi sistemleri, hidroelektrik santralleri gibi projeler yürütülmektedir. Ayrıca; Hazine ve Maliye Bakanlığı ile TÜBİTAK TEYDEB bünyesinde ortak yürütülen “*Tech InvesTR 1514 Girişim Sermayesi Destek Programı*” vasıtasıyla; KOBİ ölçeğindeki erken aşama teknoloji tabanlı şirketlerin Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürün ve teknolojilerini ticarileştirme süreçlerinde ihtiyaç duyacakları sermayenin, girişim sermayesi fonları aracılığıyla karşılanması amaçlanmaktadır.

TÜBİTAK’ın sanayi alanında yapmış olduğu Ar-ge desteklerinden faydalanan firmalar, proje sonucunda ortaya çıkan ürün ya da çıktının üretimiyle ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili mevzuatı kapsamında desteklenmektedir.

Cevap 7- Bakanlık olarak 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile 2016/9495 sayılı Yatırımlarda Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar kapsamında verilen teşvikler, ülkemizin dışa bağımlılığını azaltmak ve ihraç edilebilir ürün ve hizmet geliştirmek amacını taşımaktadır.

Bilindiği üzere, ülkemizdeki yatırım teşvik uygulamalarına dayanak oluşturan “2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” çerçevesinde desteklenen yatırımlara; KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Yatırım Yeri Tahsisi, KDV İadesi ile Faiz Desteği sağlanabilmektedir. Ayrıca, 6. Bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için ilave olarak, Sigorta Primi Desteği ve Gelir Vergisi Stopajı Desteği de sunulmaktadır. Bu kapsamda desteklenen firmaların, imal ettikleri ürünleri ve hizmetleri ihraç etmelerinin önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Bunun yanında, 6745 sayılı Kanun uyarınca düzenlenen 2016/9495 sayılı “Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımları Verilmesine İlişkin Karar” çerçevesinde; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda ülkemizin mevcut veya gelecekte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlarını karşılama, arz güvenliğini sağlama, dışa bağımlılığını azaltma, teknolojik dönüşümünü sağlama, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek olma, niteliklerini haiz yatırımlar, proje bazlı olarak ayrıca desteklenmektedir.

Bu arada; Eskişehir ilimizi de kapsayan Bursa, Eskişehir, Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından hazırlanan 2014-2023 TR41 Bölge Planında belirtilen “*Bölgenin Öncü ve Potansiyeli Olan Stratejik Sektörlerinin Geliştirilerek, İleri Teknoloji Kullanan Sanayi Üretimine Geçilmesi*” ve “*Ar-Ge ve Yenilikçilik Kapasitesinin Güçlendirilmesi ve Verimliliğin Artırılması*” öncelikleri de önem taşımaktadır. Zira söz konusu Bölge; özellikle otomotiv, makine, tekstil, mobilya, gıda, seramik, havacılık, raylı sistemler gibi belli başlı üretim sektörlerinde tarihsel olarak elde edinilmiş üstün bir üretim kabiliyetine sahiptir.

Öte yandan yine BEBKA tarafından 2016 yılında uygulanan “*Havacılık, Raylı Sistemler ve Savunma Sanayi Destek Programı*”, bölgede yer alan firmaların sektörel dönüşüm doğrultusundaki ihtiyaçları kapsamında hazırlanmış ve birçok bölge firması Ajans destekleriyle bu alanlarda önemli çalışmalar yürütmüştür. Ardından 2018 yılında; havacılık, savunma sanayi, raylı sistemler, teknik tekstil, kompozit sektörlerinin geliştirilmesi bağlamında “*Sektörel Rekabetçiliğin Artırılması Sanayi Mali Destek Programı*” hayata geçirilmiştir. 2019 yılı için hazırlanmakta olan “*Yenilik Odaklı Uzmanlaşma Mali Destek Programı*” ise, Bölgenin sahip olduğu potansiyeller bağlamında stratejik alanlarda uzmanlaşmasını desteklemek amacıyla oluşturulmuştur.

Son olarak; TÜBİTAK bünyesinde yürütülen özel sektör Ar-ge ve yenilik destek programlarının tümünde, üç temel proje değerlendirme kriterinden biri de “*Çıktıların Ekonomik Kazanıma Dönüşmesi*”dir. Dolayısıyla ihracat potansiyeli; projelerin desteklenmesinde, her daim önemli bir faktör olarak dikkate alınmaktadır.